
	URZĄD STATYSTYCZNY W WARSZAWIE ul. 1 Sierpnia 21, 02-134 Warszawa		
	<i>Informacja sygnałna</i>	Data opracowania 24.09.2010 r.	
Kontakt: e-mail: sekretariatUSWAW@stat.gov.pl tel. 22 464 23 15, 22 464 23 12 faks 22 846 76 67		Internet: www.stat.gov.pl/warsz	

PROGNOZA GOSPODARSTW DOMOWYCH W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM NA LATA 2008—2035

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.

Informację opracowano na podstawie publikacji „Prognoza gospodarstw domowych według województw na lata 2008—2035”, GUS, Warszawa 2010. W cytowanej publikacji Czytelnik znajdzie:

- opis metody obliczeń,
- założenia prognostyczne,
- opis czynników demograficznych, ekonomicznych i kulturowych wpływających na liczbę i strukturę gospodarstw domowych,
- wyniki prognozy dla Polski i województw, w podziale na obszary miejskie i wiejskie.

Do niniejszego opracowania dołączono tablice w formacie Excel z danymi dla Polski i województwa mazowieckiego.

Zastosowanie automatycznych zaokrągleń w niektórych przypadkach mogło spowodować drobne rozbieżności w sumowaniu danych na wyższych poziomach agregacji.

* * *

Liczba i struktura gospodarstw domowych zależy zarówno od liczby ludności i jej struktury według wieku, przebiegu procesów tworzenia oraz rozpadu rodzin, jak i poziomu rozwoju ekonomicznego kraju oraz tempa przemian społeczno-gospodarczych. W województwie mazowieckim od wielu lat systematycznie zwiększa się liczba mieszkańców, przy czym wzrost ten spowodowany jest głównie dodatnim saldem migracji międzywojewódzkich na pobyt stały. Zgodnie z wynikami najnowszej długookresowej prognozy demograficznej¹ liczba ludności województwa nadal będzie się zwiększać. Jednocześnie poważnym zmianom ulegnie struktura ludności według wieku, co jest konsekwencją z jednej strony zmniejszającej się liczby urodzeń, z drugiej zaś – efektem korzystnych zmian w procesie umieralności oraz dalszym trwaniu życia.

Tabl. 1. **Stan i struktura ludności**
Stan w dniu 31 XII

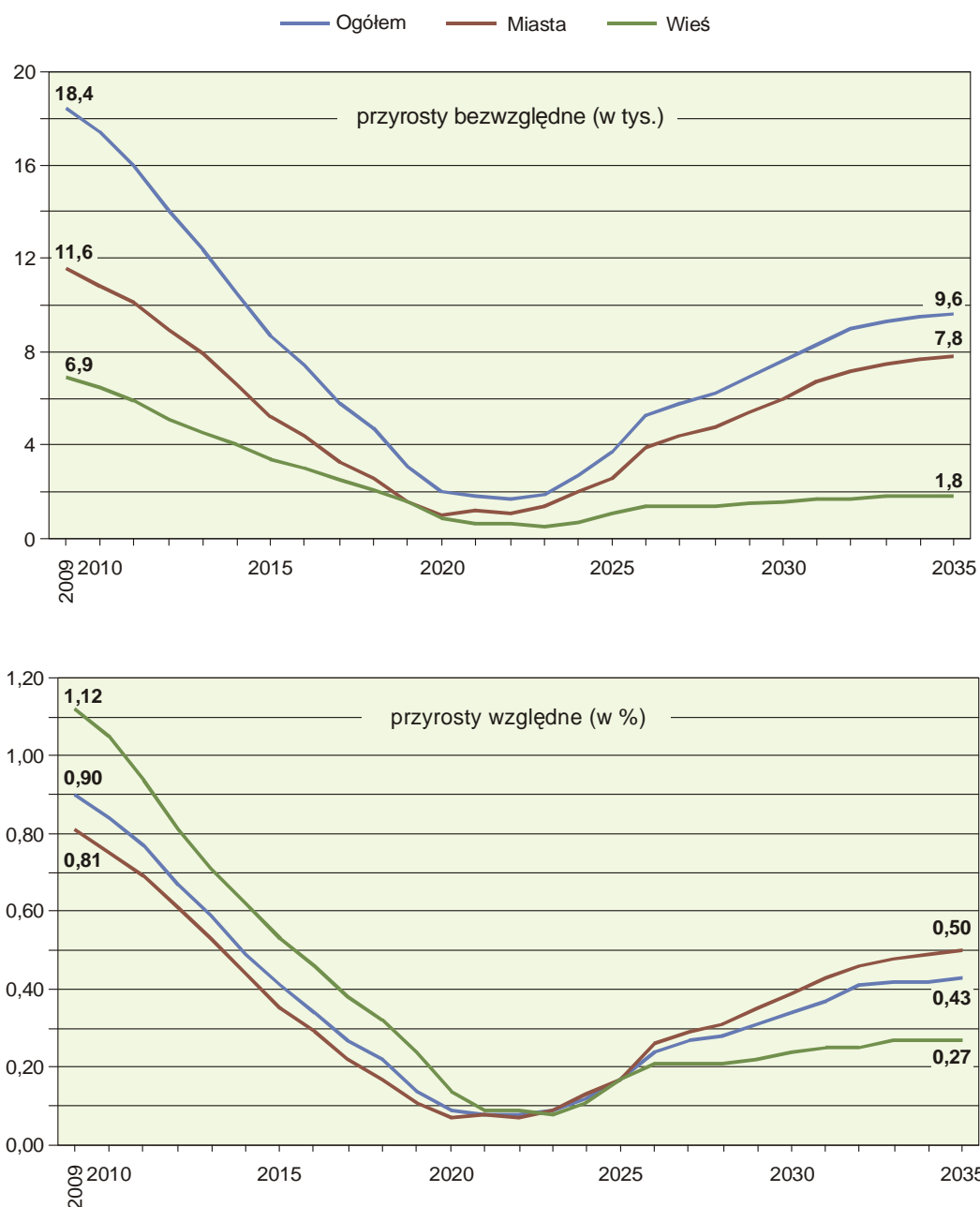
Wyszczególnienie	Stan ludności				Struktura ludności według grup wieku		
	2008 (dane rzeczywiste)	2035 (prognoza)	zmiana w latach 2008—2035		2008 (dane rzeczywiste)	2035 (prognoza)	zmiana w latach 2008—2035 w pkt proc.
			w tys.	w %			
O g ó ł e m	5204,5	5469,5	+265,0	+5,1	100,0	100,0	x
Dzieci (0—17 lat)	980,5	887,7	−92,9	−9,5	18,8	16,2	−2,6
Osoby dorosłe (18 lat i więcej)	4224,0	4581,8	+357,9	+8,5	81,2	83,8	+2,6
18—64 lata.....	3468,3	3373,0	−95,3	−2,7	66,6	61,7	−4,9
65 lat i więcej.....	755,6	1208,8	+453,2	+60,0	14,5	22,1	+7,6
Miasta	3364,5	3633,3	+268,8	+8,0	100,0	100,0	x
Dzieci (0—17 lat)	575,5	590,4	+14,9	+2,6	17,1	16,2	−0,9
Osoby dorosłe (18 lat i więcej)	2789,0	3043,0	+253,9	+9,1	82,9	83,8	+0,9
18—64 lata.....	2295,1	2246,6	−48,5	−2,1	68,2	61,8	−6,4
65 lat i więcej.....	494,0	796,4	+302,4	+61,2	14,7	21,9	+7,2
Wieś	1840,0	1836,2	−3,8	−0,2	100,0	100,0	x
Dzieci (0—17 lat)	405,1	297,3	−107,8	−26,6	22,0	16,2	−5,8
Osoby dorosłe (18 lat i więcej)	1434,9	1538,9	+104,0	+7,2	78,0	83,8	+5,8
18—64 lata.....	1173,3	1126,4	−46,8	−4,0	63,8	61,3	−2,5
65 lat i więcej.....	261,7	412,4	+150,8	+57,6	14,2	22,5	+8,3

¹ Prognoza ludności na lata 2008—2035, GUS, Warszawa 2009.

Szacuje się, że w województwie mazowieckim w 2035 r. liczba gospodarstw domowych wyniesie 2259,6 tys., co w porównaniu z 2008 r. oznacza wzrost o 209,7 tys. (o 10,2%). Liczba gospodarstw będzie wzrastać w całym prognozowanym okresie, przy czym do 2022 r. bezwzględne przyrosty będą z roku na rok coraz mniejsze (od 18,4 tys. do 1,7 tys.), a od 2023 r. będą coraz większe (do 9,6 tys.). Przyrost w końcu horyzontu prognozy będzie prawie 2-krotnie mniejszy niż w pierwszym roku prognozy.

Liczba gospodarstw domowych zwiększy się zarówno w miastach, jak i na wsi – odpowiednio o 143,7 tys. (o 10,0%) i o 66,0 tys. (o 10,8%). Relatywnie mniejszy przyrost gospodarstw notowany będzie w miastach, co spowoduje, że ich udział zmniejszy się o 0,2 pkt proc. (do 69,9%) na korzyść gospodarstw wiejskich. Analizując względne przyrosty liczby gospodarstw domowych można stwierdzić, że do 2022 r. większa dynamika dotyczyć będzie gospodarstw na wsi niż w miastach, a po tym roku tendencja ta ulegnie odwróceniu. O ile w 2009 r. w porównaniu z rokiem poprzednim liczba gospodarstw na wsi zwiększy się o 1,12%, a w miastach o 0,81%, to w 2035 r. wzrost będzie większy w miastach niż na wsi i wyniesie 0,50% wobec 0,27%.

Zmiana liczby gospodarstw domowych w stosunku do roku poprzedniego
Stan w dniu 31 XII

Przewiduje się znaczące zmiany w strukturze gospodarstw domowych pod względem ich wielkości oraz wieku osób tworzących gospodarstwa. Obserwowany proces starzenia się społeczeństwa ma bezpośredni wpływ na zwiększanie się odsetka gospodarstw tworzonych przez osoby starsze. Z kolei zmiany wzorców formowania się rodzin (mniejsza skłonność do tworzenia formalnych związków małżeńskich, opóźnianie zawierania małżeństw, odkładana w czasie prokreacja) oraz zróżnicowane według płci wzorce umieralności (nadumieralność mężczyzn) rzutują na zwiększanie się odsetka gospodarstw 1-osobowych.

Tabl. 2. **Prognozowana liczba gospodarstw domowych i ich struktura według liczby osób**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw domowych				Struktura gospodarstw domowych według liczby osób w gospodarstwie		
	2008	2035	zmiana w latach 2008—2035		2008	2035	zmiana w latach 2008—2035 w pkt proc.
	w tys.		w %		w odsetkach		
O g ó ł e m	2049,9	2259,6	+209,7	+10,2	100,0	100,0	x
gospodarstwa domowe o liczbie osób:							
1	614,9	756,2	+141,3	+23,0	30,0	33,5	+3,5
2	541,7	633,1	+91,4	+16,9	26,4	28,0	+1,6
3	413,6	391,7	-21,9	-5,3	20,2	17,3	-2,9
4	303,0	297,7	-5,3	-1,7	14,8	13,2	-1,6
5 i więcej	176,8	181,0	+4,2	+2,4	8,6	8,0	-0,6
Miasta	1436,1	1579,8	+143,7	+10,0	100,0	100,0	x
gospodarstwa domowe o liczbie osób:							
1	484,4	577,1	+92,7	+19,1	33,7	36,5	+2,8
2	393,9	439,3	+45,4	+11,5	27,4	27,8	+0,4
3	293,6	272,9	-20,7	-7,1	20,4	17,3	-3,1
4	191,8	198,4	+6,6	+3,4	13,4	12,6	-0,8
5 i więcej	72,4	92,2	+19,8	+27,3	5,0	5,8	+0,8
Wieś	613,8	679,8	+66,0	+10,8	100,0	100,0	x
gospodarstwa domowe o liczbie osób:							
1	130,6	179,1	+48,5	+37,1	21,3	26,4	+5,1
2	147,7	193,8	+46,1	+31,2	24,1	28,5	+4,4
3	120,0	118,8	-1,2	-1,0	19,6	17,5	-2,1
4	111,1	99,3	-11,8	-10,6	18,1	14,6	-3,5
5 i więcej	104,4	88,7	-15,7	-15,0	17,0	13,1	-3,9

W województwie mazowieckim najliczniejszą grupę stanowią i nadal będą stanowić gospodarstwa małe 1- i 2-osobowe. Łączna liczba tych gospodarstw zwiększy się z 1156,6 tys. w 2008 r. do 1389,3 tys. w 2035 r. (o 232,7 tys., tj. o 20,1%), a ich udział wzrośnie do 61,5%. W całym prognozowanym okresie liczba tych gospodarstw będzie wzrastać, przy czym do 2020 r. bezwzględne przyrosty będą z roku na rok coraz mniejsze (od 15,9 tys. do 0,6 tys.), a od 2021 r. będą coraz większe (do 15,1 tys.).

Liczba gospodarstw 3-osobowych i większych w latach 2008—2020 zwiększy się z 893,4 tys. do 918,2 tys. (plus 24,8 tys.), a następnie zacznie się zmniejszać i w 2035 r. osiągnie 870,4 tys. (minus 47,8 tys.) – w całym okresie oznacza to ubytek o 23,0 tys., tj. o 2,6%. Wśród tej zbiorowości ubytek dotyczyć będzie gospodarstw 3-osobowych i 4-osobowych, natomiast wzrost – gospodarstw 5-osobowych i większych.

Zarówno w pierwszym, jak i ostatnim roku prognozy w miastach najwięcej będzie gospodarstw 1-osobowych, natomiast na wsi 2-osobowych. Grupa gospodarstw co najmniej 5-osobowych nadal będzie najmniej liczna, stanowiąc 8,0% ogółu; w miastach 5,8%, na wsi 13,1%.

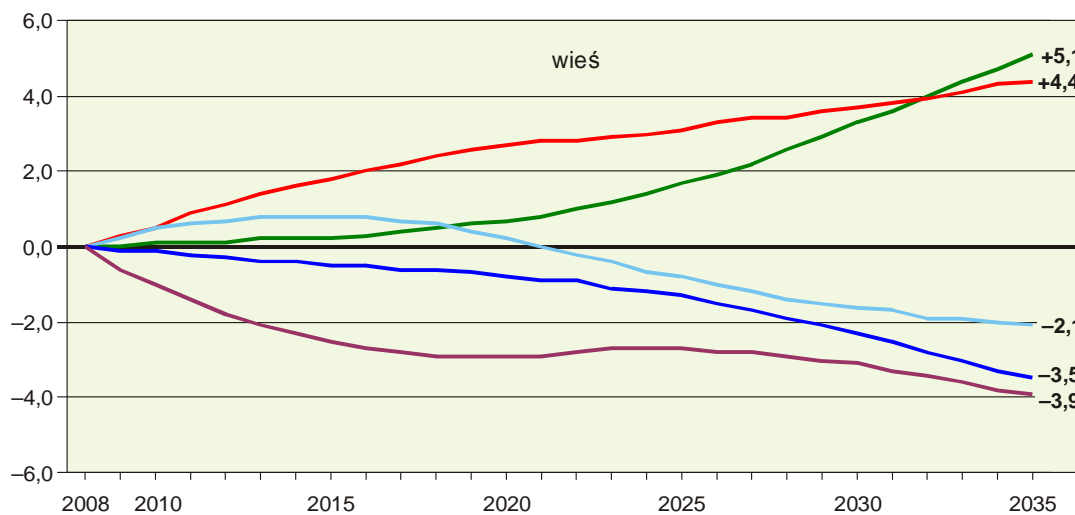
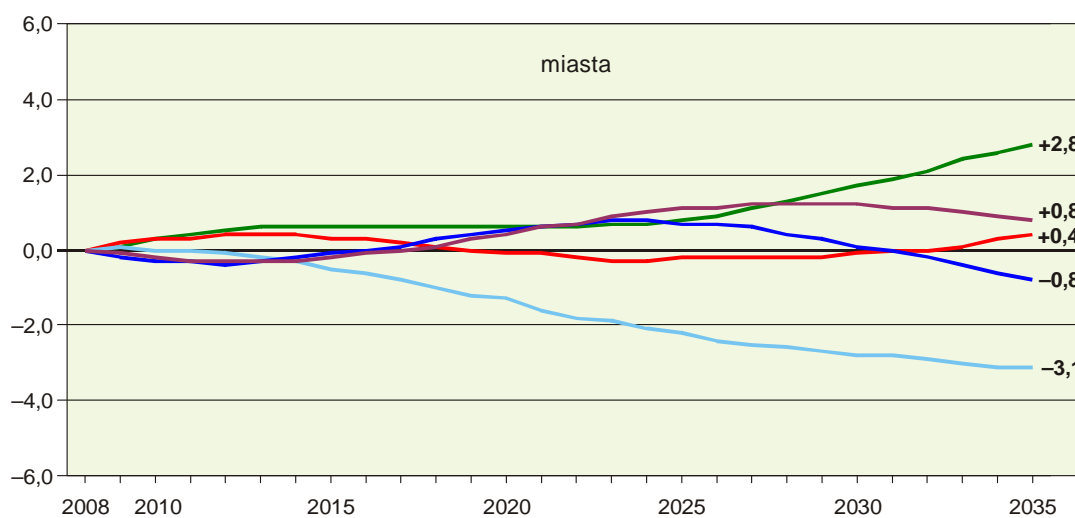
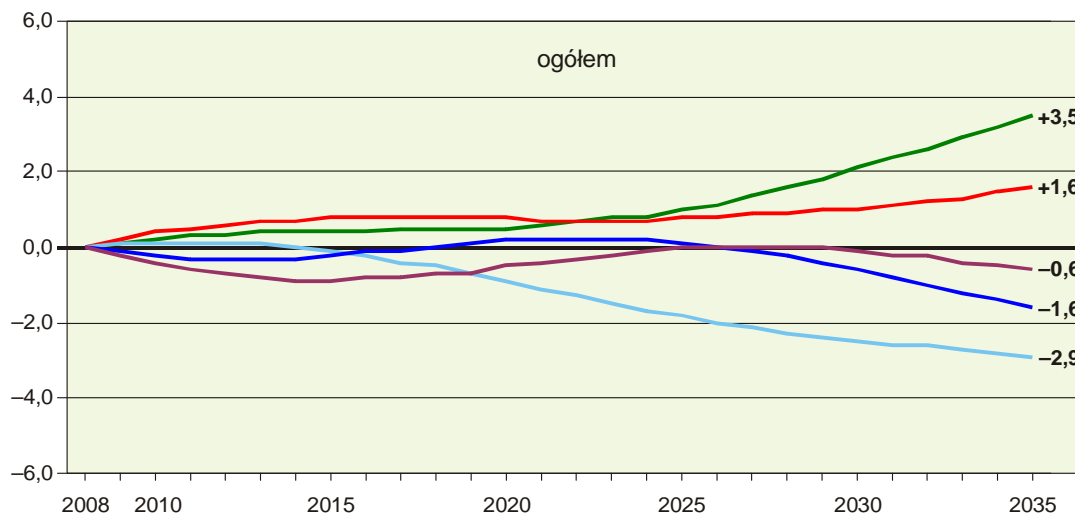
Zmiany struktury gospodarstw domowych według wielkości sprowadzają się do dwóch zasadniczych tendencji, tj. do wzrostu udziału gospodarstw małych oraz do zmniejszenia udziału gospodarstw większych. W porównaniu z 2008 r. największe zmiany *in plus* nastąpią w zbiorowości gospodarstw 1-osobowych (+3,5 pkt proc. w 2035 r.), a *in minus* w zbiorowości gospodarstw 3-osobowych (-2,9 pkt proc.). Prognozowane zmiany omawianej struktury gospodarstw będą przebiegać z większym nasileniem na wsi niż w miastach.

Zmiana struktury gospodarstw domowych według liczby osób w gospodarstwie w stosunku do 2008 r. (w pkt proc.)

Stan w dniu 31 XII

Gospodarstwa domowe o liczbie osób:

1 2 3 4 5 i więcej

Tabl. 3. **Prognozowana liczba ludności w gospodarstwach domowych i jej struktura według grup wieku**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Liczba ludności w gospodarstwach domowych			Struktura ludności w gospodarstwach domowych według grup wieku			
	2008	2035	zmiana w latach 2008—2035	2008	2035	zmiana w latach 2008—2035 w pkt proc.	
	w tys.		w %	w odsetkach			
O g ó ł e m	5138,0	5394,6	+256,6	+5,0	100,0	100,0	x
Dzieci (0—17 lat)	962,4	870,0	-92,4	-9,6	18,7	16,1	-2,6
Osoby dorosłe (18 lat i więcej)	4175,6	4524,6	+349,0	+8,4	81,3	83,9	+2,6
Miasta	3311,9	3572,0	+260,1	+7,9	100,0	100,0	x
Dzieci (0—17 lat)	562,7	577,2	+14,5	+2,6	17,0	16,2	-0,8
Osoby dorosłe (18 lat i więcej)	2749,2	2994,8	+245,6	+8,9	83,0	83,8	+0,8
Wieś	1826,1	1822,6	-3,5	-0,2	100,0	100,0	x
Dzieci (0—17 lat)	399,7	292,8	-106,9	-26,7	21,9	16,1	-5,8
Osoby dorosłe (18 lat i więcej)	1426,5	1529,8	+103,3	+7,2	78,1	83,9	+5,8

W okresie do 2035 r. liczba osób w gospodarstwach domowych² zwiększy się o 5,0% (o 256,6 tys.), przy czym dzieci będzie mniej o 9,6% (o 92,4 tys.), a osób dorosłych – więcej o 8,4% (o 349,0 tys.). Ubytek dzieci notowany będzie na wsi (o 26,7%), natomiast w miastach nastąpi wzrost (o 2,6%); osób dorosłych przybędzie zarówno w miastach, jak i na wsi – o 8,9% i o 7,2%.

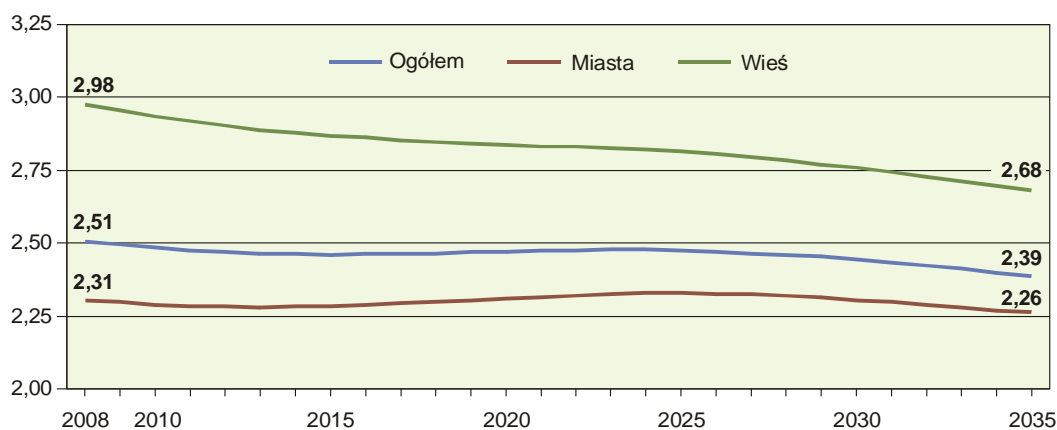
Zmaleje przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym, co odpowiada przewidywanemu stopniowemu zmniejszaniu się udziału dzieci w ogólnej liczbie ludności i zwiększaniu się udziału osób starszych, tj. w wieku 65 lat i więcej (tworzących na ogół gospodarstwa małe). [patrz Tabl. 1]

W latach 2008—2035 średnia wielkość gospodarstwa zmniejszy się z 2,51 osób do 2,39 i będzie to najmniejszy spadek wśród 16 województw (w kraju spadek z 2,64 do 2,42). Przeciętna liczba osób w gospodarstwie pozostanie wyższa na wsi niż w miastach, choć spadek tego wskaźnika na wsi będzie ponad 6-krotnie większy niż w miastach. Spadek przeciętnej liczby osób w gospodarstwie w większym stopniu dotyczy dzieci niż osób dorosłych.

Tabl. 4. **Prognozowana przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2008	2035	Zmiana w latach 2008—2035
O g ó ł e m	2,506	2,387	-0,119
Dzieci (0—17 lat)	0,469	0,385	-0,084
Osoby dorosłe (18 lat i więcej)	2,037	2,002	-0,035
Miasta	2,306	2,261	-0,045
Dzieci (0—17 lat)	0,392	0,365	-0,027
Osoby dorosłe (18 lat i więcej)	1,914	1,896	-0,018
Wieś	2,975	2,681	-0,294
Dzieci (0—17 lat)	0,651	0,431	-0,220
Osoby dorosłe (18 lat i więcej)	2,324	2,250	-0,074

Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym
Stan w dniu 31 XII

² Bez osób zamieszkujących w obiektach zbiorowego zakwaterowania. W prognozie przyjęto stały udział ludności tworzącej gospodarstwa zbiorowe na poziomie ustalonym w spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2002 r.

W ogólnej liczbie gospodarstw domowych dominują gospodarstwa bez dzieci. W całym okresie prognozy udział tych gospodarstw jeszcze wzrośnie – z 69,9% do 75,8%, a zatem o 5,9 pkt proc. ubędzie gospodarstw z dziećmi. Największy spadek notowany będzie dla gospodarstw z 1 dzieckiem (o 3,8 pkt proc.).

Procesy zmian struktury gospodarstw pod względem liczby dzieci w większym stopniu dotyczą wsi niż miast. Wzrost odsetka gospodarstw bez dzieci na wsi będzie 3-krotnie większy niż w miastach i wyniesie 11,2 pkt proc. wobec 3,6 pkt. Na wsi w każdym typie gospodarstw z dziećmi nastąpi spadek udziałów, natomiast w miastach tylko dla gospodarstw z 1 lub 2 dzieci.

Tabl. 5. **Prognozowana liczba gospodarstw domowych i ich struktura według liczby dzieci**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw domowych				Struktura gospodarstw domowych według liczby dzieci w gospodarstwie		
	2008	2035	zmiana w latach 2008—2035		2008	2035	zmiana w latach 2008—2035 w pkt proc.
	w tys.		w %		w odsetkach		
O g ó ł e m	2049,9	2259,6	+209,7	+10,2	100,0	100,0	x
gospodarstwa domowe:							
Bez dzieci.....	1432,8	1711,7	+278,9	+19,5	69,9	75,8	+5,9
Z 1 dzieckiem.....	352,0	303,1	-48,9	-13,9	17,2	13,4	-3,8
Z 2 dzieci.....	204,1	186,0	-18,1	-8,9	10,0	8,2	-1,8
Z 3 dzieci.....	47,4	45,8	-1,6	-3,4	2,3	2,0	-0,3
Z 4 dzieci.....	10,0	9,6	-0,4	-4,0	0,5	0,4	-0,1
Z 5 i więcej dzieci.....	3,6	3,5	-0,1	-2,8	0,2	0,2	0,0
Miasta	1436,1	1579,8	+143,7	+10,0	100,0	100,0	x
gospodarstwa domowe:							
Bez dzieci.....	1047,5	1208,6	+161,1	+15,4	72,9	76,5	+3,6
Z 1 dzieckiem.....	243,5	212,2	-31,3	-12,9	17,0	13,4	-3,6
Z 2 dzieci.....	121,5	123,7	+2,2	+1,8	8,5	7,8	-0,7
Z 3 dzieci.....	19,7	27,3	+7,6	+38,6	1,4	1,7	+0,3
Z 4 dzieci.....	3,1	5,7	+2,6	+83,9	0,2	0,4	+0,2
Z 5 i więcej dzieci.....	0,9	2,3	+1,4	+155,6	0,1	0,1	0,0
Wieś	613,8	679,8	+66,0	+10,8	100,0	100,0	x
gospodarstwa domowe:							
Bez dzieci.....	385,3	503,1	+117,8	+30,6	62,8	74,0	+11,2
Z 1 dzieckiem.....	108,5	90,8	-17,7	-16,3	17,7	13,4	-4,3
Z 2 dzieci.....	82,6	62,3	-20,3	-24,6	13,5	9,2	-4,3
Z 3 dzieci.....	27,7	18,5	-9,2	-33,2	4,5	2,7	-1,8
Z 4 dzieci.....	6,9	3,9	-3,0	-43,5	1,1	0,6	-0,5
Z 5 i więcej dzieci.....	2,8	1,2	-1,6	-57,1	0,5	0,2	-0,3

Gospodarstwa domowe według liczby dzieci i osób dorosłych w gospodarstwie (w tys.)^a

Stan w dniu 31 XII

2008

2035

Dzieci \ Dorosli	Dzieci			
	0	1	2	3+
1	614,9 (30,0%)	45,5 (2,2%)	18,8 (0,9%)	4,8 (0,2%)
2	496,1 (24,2%)	186,6 (9,1%)	138,3 (6,7%)	38,5 (1,9%)
3+	321,7 (15,7%)	119,9 (5,8%)	47,0 (2,3%)	17,9 (0,9%)

Dzieci \ Dorosli	Dzieci			
	0	1	2	3+
1	756,2 (33,5%)	37,8 (1,7%)	16,7 (0,7%)	4,7 (0,2%)
2	595,3 (26,3%)	136,8 (6,1%)	120,6 (5,3%)	38,0 (1,7%)
3+	360,2 (15,9%)	128,5 (5,7%)	48,6 (2,2%)	16,2 (0,7%)

^a Dodatkowo w nawiasach podano odsetek gospodarstw danego typu.